

ELS PERFUMS DE
"MYRURCIA"
SON L'ESLUVI D'UN
POMELL DE
JOVENE

PRISME

“CORDELLES CLUB”

de Sardanyola us convida a passar un estiuig incomparable en els seus nous camps d'esport

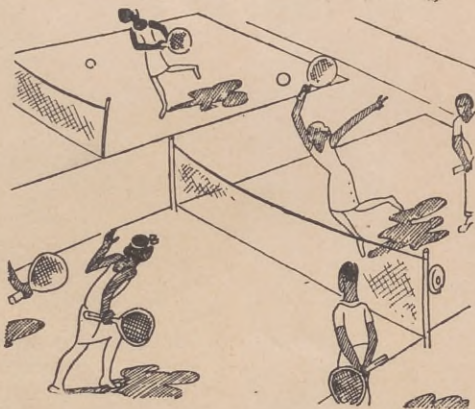

Trobar una piscina al peu d'una pineda és el màxim dels atractius. Poder banyar-se, col·lar-se la pell i disfrutar d'una fresca agradable, aspirant l'aire dels pins, és saludable pel cos i per l'esperit.

CORDELLES CLUB

La pràctica del tennis, el més bell dels esports, conserva l'elasticitat dels muscles i l'esveltesa de la línia. Les dues pistes de Cordelles Club, ben orientades i acondicionades us brinden l'avinentesa de passar un estiuig incomparable.

CORDELLES CLUB

Una pista de patinar us oferirà l'oportunitat de practicar l'esport de més actualitat. L'afició a la pràctica d'aquest bell esport, suara desveïllada, ens ha decidit a construir aquesta pista que és el lloc preferit per la gent jove.

CORDELLES CLUB

Cordelles Club ha destinat un esplèndid sorral per els jocs de la mainada. Els infants hi trobaran tot el que s'escau per a la pràctica dels seus jocs i podran esplaïar-se sense risc de cap mena.

CORDELLES CLUB

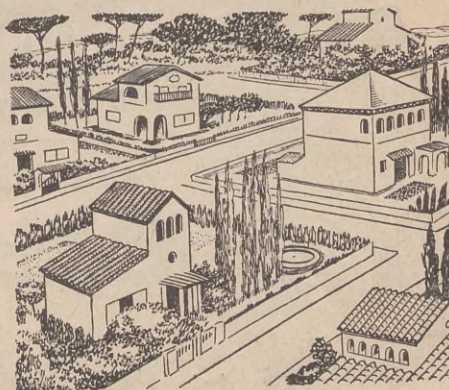

Fugir de la ciutat i realitzar un passeig en automòvil sempre és agradable. Si teniu la sort de trobar un lloc de bel·leses incomparables com Cordelles i els seus voltants, les vostres sortides sovintejaran, fins que acabareu per no moure'us-en.

CORDELLES CLUB

Adquiriu el vostre terreny en una urbanització sense desnivells i això us simplificarà l'edificació. L'urbanització de Cordelles, situada en una plana meravellosa, reuneix ultra això, el privilegi de 300 plomes d'aigua i un paisatge únic.

CORDELLES CLUB

Cordelles Club es complau en convidar especialment als elements de "El Nus" i de les institucions de la Mútua Blanquerna, a tots els quals considera com a companys i els ofereix desinteressadament, a excepció del tennis, les diverses seccions del Club

LLUIS REIG BERNET

CONSTRUCTOR DE MO-
BLES I DECORADOR

TALLERS: ENRIC GRANADOS, 21
TELEFON 11.663 - BARCELONA

PAPERS :: PLAQUES :: PEL·LICOLES

Els millors productes fotogràfics per aficionats.

INDUSTRIA FOTOQUÍMICA NACIONAL S. A.

Adquiriu
resistència
física
mitjansant el
FLUIDKALCIUM
OLIVER RODES

ES EL GRAN AUXILIAR DE LA JOVENTUT EN L'EDAT DEL SEU DESENROTLLLO
DEMANI'S EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECIFICS

ENVASOS PATENTATS, DE CARTO
IMPERMEABILITZAT

CILINDRICS I CONICS PER A MEL, CAFÉ,
MELMELADES, GELATS, ESPECIES, NEULES
I TOTA MENA DE PRODUCTES
HIGROSCOPICS O GREIXOSOS

SON UN 25% MES ECONOMICS QUE ELS DE LLAUNA

CAMISERIA, CORBATE-
RIA I ARTICLES DE PUNT

Jaume Sans

Boqueria, 32 - BARCELONA - Telef. 16036

:: ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA ::

FABRICA de JOIERIA I PLATERIA
FIL D' A. ORIO
FUNDADA EN 1854 C. CIUTAT, 7 PRAL.

PRISMES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: VIA DIAGONAL, 468 — SUBSCRIPCIÓ: ANY 6 PESSETES
Número solt: 0'75

ANY I

ABRIL 1931

NÚM. 4

SUMARI: *Abril prometedor*, El Timoner. — *Els actors subjectius*, J. Tusquets, prev. — *Les darreres tendències de l'art modern*, R. Vayreda. — *Sanglots*, J. M. Guix. — *El quart poder de l'estat*, Pere Basil — *Ramón Llull*. — *Rabindranath Tagore*. — *El bon parlar*, Maria Pascual. — *Vestir-se*, Joan. — *Notes de l'estranger*, A. Chalaux. — *Hockey*, R. Masó. — *Les ciències*, Pau Pi — *El problema monetari*, M. Palou. — *Notes d'art*, R. S. P. — *Advertiments*. — Portada: **Sant Jordi**, per A. DURER.

VELES AL VENT

ABRIL PROMETEDOR

Com en una mena d'agosarament indecís, les branques suara nues dels arbres s'han cobert de brotons novells. Un fremissament gris-verdós, una suau tremolor en totes les tiges, i Primavera ha pres cos adés sota el bes acaroador d'un ventitjol lleuger que el sol escalfa, adés entre el regalim d'una pluja malhumorada caiguda d'un cel de plom.

Benhaurada imatge de la primavera de la vida! En el moment torbador de la seva eclosió definitiva, l'acompanya aquest va-i-vé gronxador que de l'optimisme més rialler va a la malenconia més desconhortadora; del goig més franc, a l'engoixa més punyent. Però dels embats quotidians que se l'enduen d'un extrem a l'altre, en surt cada dia una mica més transformada i ufanosa, camí d'un desvetllament total.

Abril, primavera, joventut! Simbols: alegria, frescor, desvetllament serè; gosadia, abrandament, coratge! Fores el gaudi suprem si hom no et sabés fugissera i caduca; si hom ignorés que els teus dies són comptats i que en el seu termini has de començar la davallada.

La primavera humana, però, té un avantatge per damunt d'aquesta imatge abrilenca que el rodar dels dies ens presenta cada anyada: La seva perennitat, el seu perllongament indefinit si l'esperit de l'individu sap impulsar-la-hi. Diu la dita popular que "mai s'és vell si el cor és jove"; però per a conservar aquesta joventut del cor, aquesta primavera espiritual, cal "haver sabut ésser jove"; cal haver-ne estat amb tota la plenitud de l'ésser. Hi ha individus que, a faisó de moltes plantes, són vells abans d'hora; són caducs abans d'arribar a la seva plenitud. Es que els ha mancat, en el moment precís, aquell alè vivificador que és la fermaça d'un desenvolupament perfet; els ha mancat la flama d'un ideal que s'abrandés en els seus cors i que, en assegurar-ne la durada, assegurés l'emportament que manté viva la joventut espiritual. Aquest és el remei, si no volem decaure: Cremar d'entusiasme en ares d'un ideal noble i sagrat. I encara podem dur a terme una altra tasca més meritòria: Fer voleiar amb tanta abundor les guspíres d'aquesta foguera, que les flames es propaguin i abrandin tantes collés d'esperits que corren el perill d'arribar a una senectut prematura. La tasca serà eficient i útil fins que tot Catalunya sigui una sola flama i crepití per un mateix ideal rege-nerador.

EL TIMONER.

ELS ACTORS SUBJECTIUS

del
teatre
interior
II

TROBEM, en el nostre teatre íntim, dues menes d'actors. Els uns brollen de nosaltres; per dir-ho així, ens expressen. Un somni, per exemple, revela els nostres anhels: si odieu algú, potser el somniareu penjat d'un arbre; si sou patriota, potser omplirà les vostres nits un voleiar innúmer de banderes catalanes. Un sentiment, un judici, un acte de llibertat, són actors totalment nostres, som nosaltres mateixos disfregats de personatges.

Però també trobem actors de caràcter independent, rebec. Els anomenem realitats. Aquella muntanya que es reflecteix en el vostre mirall intern, potser no respon als vostres dalers. Us convindria que fós terra plana, conreuable. Com sigui que no somniem, la muntanya perdura, rebel als vostres designis. I si us decidiu a aplanar-la, caldrà un esforç penós, una lluita brava i tenaç. El Cosmos, els vegetals i bèsties, el nostre propi cos, ens són externs; estan regits no per les lleis del nostre esperit, sinó per energies, instints i voluntats aliens.

L'infant no s'ha replegat encara sobre sí mateix. Viu sense reflexionar. I per això confon tantes vegades els actors subjectius amb les realitats. De petits, tots hem volgut la lluna en el cove; però la lluna ha romàs, tranquil·la, irònica en la seva actitud i ens ha castigat amb un somris xarlotesc.

el pensador
de
RODIN

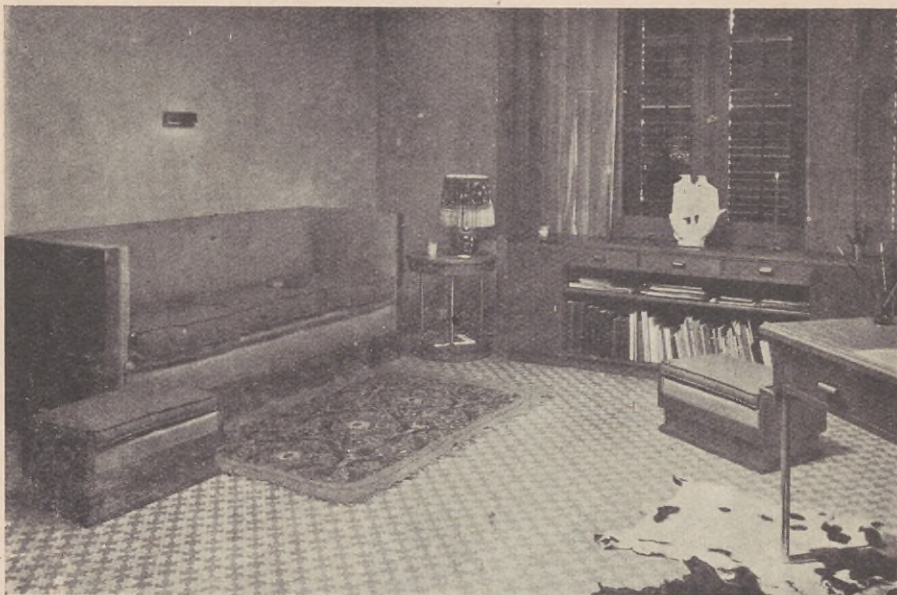
La primera qualitat del que vulgui crear belles i fecundes comèdies en el seu teatre interior és respectar les naturaleses diverses d'aquestes dues menes d'actors i donar-los tractes adequats.

Com tractarem els personatges subjectius? Havem dit que es regien per lleis psíquiques. Nosaltres mateixos, doncs, els havem d'ordenar. Som com una petita Providència, dins del nostre món: Déu ho va disposar en crear-nos semblants a Ell, lliures. Només Déu i nosaltres podem governar el nostre esperit, i Déu el governa habitualment per la nostra voluntat: només en avinenteses extraordinàries intervé directament. Sentiu aquesta dignitat gairebé divina de regir el vostre propi món? Aleshores, amb una gràciosa majestat, poseu ordre a casa vostra.

Són els autors subjectius molt desiguals en aptituds i temperaments. Vosaltres, com Déu, els governareu sota el signe de Bé. Per amor de la Bonesa Déu premia i puneix. De semblant manera, combatrem les males inclinacions nostres, compararem sovint els nostres actes i sentiments a la norma ideal i obrirem camí als actors subjectius que maldin lleialment pel Bé.

Nostre Senyor procedeix amb una lentitud pacient. Les catàstrofes morals o físiques no pertorben la seva Providència. Treu bé del mal i amb lletres sovint esguerrades escriu el magne poema. Si Déu, que és tot-poderós, obra amb caritativa suavitat, que nosaltres em d'extremar la prudència. Estimeu força el Bé: mai no l'estimariem massa. Estimeu-lo en abstracte, com a norma ètica, i en la bellesa concreta del sacrifici i en el símbol de la pacífica nit estrellada i de la flamaque consum tota misèria. Però no el volgheu realitzar màgicament i sobtosa. Junyiu-lo a la vida, adés vencent una passió, adés envigorint la llibertat, adés oposant-vos a l'egoïsme anàrquic. Sempre hem de voler ésser perfectes, totalment perfectes, però no convé ignorar que la Perfecció neix de milers d'assaigs més o menys espontànies, controlats per una voluntat ben coneixedora dels actors subjectius, alerta i diplomàtic com una mare, combativa i justa com el cap de casa.

J. TUSQUETS Pvre.

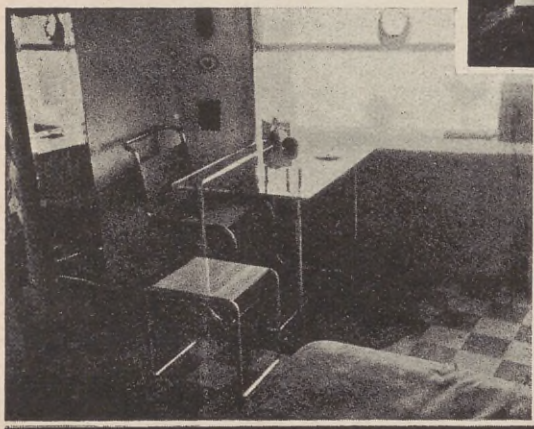
LES DERRERES TENDENCIES DE L'ART MODERN A CASA NOSTRA

En diversos articles publicats en el més vivent dels nostres magazines, he tingut ja ocasió de fer l'elogi dels amoblaments moderns en els que el metall hi és emprat preferentment, no sols per les seves meravelloses qualitats de resistència i elasticitat, sinó també, perquè obra tot un món de possibilitats no sospitades.

Llàstima que l'ús d'aquest material sigui restringit per la dificultat de dominar-lo i donar-li les formes apropiades, la qual cosa, per necessitar-se una molt potent maquinària especial, obliga a una producció exclusivament seriada.

**Caseta
de S. Dalí
a Port-Lligat.**

Interior

Exterior

els models de la qual no sempre tenen la gràcia ni l'esveltesa de formes que fóra de desitjar.

A casa nostra, aquestes restriccions es troben augmentades per el retreïment de les nostres gents a adoptar les novetats; de tota manera, podem donar-ne alguns exemples, el primer dels quals, no ofereix a l'ús del metall més que els suports o petges de les tauletes.

En canvi, en l'altre interior, que correspon a la caseta que, damunt les tonalitats platejades de Port-Lligat a cinc minuts de Cadaqués, va arranjarse, l'estiu passat, el pintor Salvador Dalí la nova modalitat hi fôu acceptada sense reserves i, si cal reconèixer que l'exterior no es distingeix de les altres casetes de pescadors, més que pel parassol que corona la terrassa, en l'interior, el níquel i el cristall hi predominen, donant amb el seu esclat, la més simpàtica de les qualitats.

R. VAYREDA

SANGLOTS

L'infelicitat és l'agulla que punxa més aviat l'ànima dels humans.

L'il·lusió és un terròs de sucre que al tocar-lo es desfà.

L'amor masculí tendeix a augmentar en progressió aritmètica, mentre l'amor femení creix en progressió geomètrica.

Quan el silenci i la nit van unint-se, el crit agut d'un grill és una interrogació al destí.

El metro és una sangonera que xucla la sang de les artèries ciutadanes.

La patologia no ha previst el perill que corre una dona casada i amb fills que li supuri la fistula poètica.

L'eternitat és un mirall en el que tothom s'hi mira i ningú s'hi veu.

El barber és el jutge que mesura, dissimuladament, amb l'eterna navalla, les agudeses dels homes.

En els intermedis d'una obra de teatre hi vibren les cordes de la vanitat.

L'infinit es mofa dels rellotges amb mirada de formatge ratllat.

El legislador és un ésser que com el cuc de seda, vomita quelcom que llui però que fatalment l'embolica a la fosca.

La història és una càmera fotogràfica enfocada davant dels fets.

La revolució és una nova ordenació per estripar els budells de les institucions injustes.

El plaer és un frasc d'essència que s'evapora al moment d'obrir-lo.

La predestinació és un dels misteris que fa fer més figueretes al cervell del filòsof.

La nit emmascara la terra amb el carbó de la fosca.

El jazz arruga les hores amb un neguit de febre.

Els *kiosks* de periòdics de les ciutats són els oasis de cultura que alimenten el cervell dels ciutadans, amb contagotes.

El cor i el cervell dels homes tenen un plet en mans de la Vida.

J. M. GUIX I SUGRANYES.

Barcelona III-1931.

LA POLÍTICA

EL QUART PODER DE L'ESTAT

Un dels problemes de més difícil solució és el problema de garantir la llibertat de l'home en la societat civil. Davant d'aquest problema hi ha, avui, dues corrents d'opinió aparentment contradictòries. Per una banda, existeix una corrent popular vers la democratització del poder polític i, per altra, hi ha també una corrent social vers l'estatització del poder econòmic. Totes dues obeeixen a un mateix impuls: l'anhel de llibertat de l'home. Però cada una enfoca aquest problema davant d'una realitat diferent: la realitat política o la realitat econòmica.

En els vells règims absolutistes tot el poder polític depenia del sobirà, confós pràcticament amb l'Estat, però el poder econòmic restava al marge del domini públic com un afer purament individual. Avui, en canvi, les corrents democràtiques han fet davallar cap al poble la font del poder polític, però l'Estat va absorbint cada dia el poder econòmic individual. Aquesta absorció, produïda per les exigències mateixes del sistema econòmic modern, és estimulada per la força creixent de les seves corrents socials, i crea un nou poder en l'Estat: el poder econòmic.

El neixement d'aquest nou poder pot esdevenir perillós per a la llibertat dels ciutadans a causa de la seva confusió amb el poder polític. Hem pogut veure ja, que, quan aquests dos poders s'apleguen en mans de l'Estat, no ha trigat a sobrevenir la tirania. És ben actual el cas d'algunes de les dictadures d'Europa, en que l'home es troba indefens davant d'un poder que reuneix la força i la riquesa, que són tots els mitjans de domini.

Mentre el poder polític resta separat del poder econòmic, aquest pot servir-li de frè i atemperar la seva força. Així succeí, per exemple, en el règim polític de la monarquia medieaval catalana. Els reis, a causa de llur impotència econòmica, hagueren de sotmetre's al control polític de les Corts per tal d'obtenir subsidis per a llurs empreses bèl·liques. D'aquí nasqueren les llibertats polítiques d'aquella època, l'història de les quals va lligada a la de les necessitats econòmiques de la monarquia.

Per això, en teoria l'Estat ideal seria aquell en què el poder econòmic restés totalment sota el domini privat. Però en aquest règim si fós encara avui possible, la llibertat de la majoria quedaria exposada, en la pràctica, a allò que En Rovira i Virgili anomenava, fa poc, «la pressió de les desigualtats econòmiques», i, en tot cas, tampoc quedaria garantida la llibertat econòmica. Per a suplir aquestes deficiències, l'Estat es veu obligat a intervenir en les lluites socials. Sorgeix, aleshores, l'Estat intervencionista, adoptat avui per totes les democràcies, en el qual el poder econòmic inicia el seu procés d'estatització, convertint-se, poc a poc, en un nou poder de l'Estat.

El que cal, per tant, si volem impedir que aquest nou poder sigui un perill per a la llibertat dels homes, és organitzar-lo democràticament, amb perfecta independència del poder pròpiament polític. Per a democratitzar l'Estat modern, no n'hi ha prou, avui, amb l'actuació parlamentària, eficaç, quant més, per a democratitzar el poder polític, però evidentment ineficaç per a democratitzar el nou poder econòmic, que resta, així, a mans del poder executiu i a mercè, sovint, de les oligarquies financeres. Precisament és aquesta una de les principals causes de l'actual crisi del sistema parlamentari. Fins a França mateix fou necessària una modificació temporal de la constitució de l'Estat per a resoldre el problema monetari, la solució del qual fou obra gairebé exclusiva del poder executiu.

Si aquest nou poder de l'Estat estés organitzat independentment del poder executiu actual, es produiria aleshores un veritable equilibri entre el poder polític i el poder econòmic que asseguraria, en la pràctica, tant com les millors garanties constitucionals, la llibertat humana en la societat civil. El nou poder econòmic, independent i democratitzat, serviria de frè al poder polític i constituïria un obstacle fortíssim per a tota tentativa dictatorial. En contra de la força armada no hi ha cap altra força que pugui lluitar-hi. Hi ha, sí, una resistència invencible: la resistència econòmica organitzada. Recordem, només, que la dictadura passada caigué, no tant per la rebel·lió de les armes, com per la rebel·lió de la moneda. Recordem, també, el triomf actualíssim de la resistència civil del poble indi.

PERE BASIL.

RAMON LLULL

Blanquerna se llevava a mitja nit e obria les finestres de la cel·la per ço que vegés lo cel e les estel·les, e començava sa oració con pus devotament podia, per tal que tota sa ànima fos en Déu e que sos ulls fossen en llàgremes e en plors. Con Blanquerna havia contemplat e plorat llongament tro a les matines, entrava en l'església e sonava les matines, e el diaca venia, que li ajudava a dir les matines. A prés l'alba, cantava la missa. Quan havia cantada la missa, Blanquerna deia alcunes paraules de Déu al diaca per tal que l'enamoràs de Déu: e ambdós parlaven de Déu e de ses obres e ploraven ensems per la gran devoció que havien en les paraules que deïen. A prés estes paraules, lo diaca entrava en l'hort e elavorava en alcunes coses, e Blanquerna eixia de l'esgleia e recreava sa ànima del treball que havia sostingut sa persona; e guardava los morts e els plans per tal que alguna recreació hagués.

Aprés lo sol post, Blanquerna se'n pujava en lo terrat que era sobre la cel·la, e estava en oració trò al prim sòn, esguardant lo cel e les estel·les ab ulls plorosos e ab cor devot, consirós en los honraments de Déu e en los falliments que los hòmens fan en aquest món contra Déu. En tan gran aficament e en tan gran fervor estava Blanquerna en contemplació, del sol post trò el prim sòn, que con s'era colgat e dormia, vigares li era que fos ab Déu, segons que havia feta oració.

RABINDRANATH TAGORE

Amb dies de pesat treball jo vaig bastir un temple.

No tenia ni portes ni finestres: ses parets eren fetes de sòlides pedres.

Oblidant-me en tota altra cosa, apartant-me del món, jo mirava amb extraviada contemplació la imatge que havia posat a l'altar.

Allí regnava sempre la nit; brillaven llànties d'oli perfumat.

L'incessant fum de l'encens enrotllava mon cor en ses feixugues espirals.

Jo esculpia en les parets fantàstiques figures de línies complicades... cavalls alats, flors amb rostre humà, dones amb cames semblants a serps. Cap passatge no quedava per on pogués entrar la cançó dels ocells, el murmurí de les fulles o el brogit del poble atrafegat.

Sols ressonava en la cúpula fosca l'eco dels exorcismes que jo cantava.

Ma pensa esdevingué aguda i fina com una flama subtil i els meus sentits defallits en èxtasi.

Jo no sabia com passava el temps fins que el llamp destruï el temple i una aguda pena em punyi el cor.

La llàntia semblava pàl·lida i avergonyida; les figures de les parets com a somnis encadenats no tenien sentit en la llum i volien amagar-se.

La imatge de l'altar somreia i vivia al sentir el contacte de Déu. La nit que jo havia fet presonera s'era esvaït estenent les ales.

de "El Jardiner"

EL BON PARLAR

No deixem perdre el pronom àton neutre HO quan va al costat del datiu LI

Més d'una vegada diem i escrivim frases com la següent :

Si la teva germana vol això, dóna-l'hi.

Aquesta frase i totes les anàlogues són incorrectes.

El camí que pot menar-nos a descobrir-ne la incorrecció, és el mateix que seguirem en explicar en un altre número d'aquesta revista la combinació dels pronoms *li* i *ne*, i el mateix que podríem seguir per descobrir moltes altres incorreccions que cometem en combinar entre ells els pronoms febles catalans.

Analitzem bé el valor de la combinació donada, descomponent-la en dues frases en cadascuna de les quals no hi hagi sinó un sol pronom substitut, i descobrirem la incorrecció i de seguida la forma bona.

Què vol dir, en l'exemple donat, la combinació *dóna-l'hi*?

Per poc que pensem, podem conèixer que vol dir :

Dóna això a la teva germana

Notem que aquesta proposició conté, a més del verb, un complement directe representat per un pronom tònic neutre, *això*, i un complement indirecte, *a la teva germana*.

Si substituïm només el complement directe, o sia el pronom neutre tònic *això* per un pronom àton equivalent tenim :

Dóna-ho a la teva germana (Tal com ho diem).

Si substituïm el complement indirecte, *a la teva germana* pel pronom àton que li correspon, tenim : *Dóna-li això* (Tal com ho diem).

Els pronoms àtons que cal combinar són doncs *ho* i *li*. Recordant que el que fa de complement indirecte ha d'ocupar el primer lloc, veurem clarament la raó de la combinació *li-ho*, que és la que figura en la frase que havem posat per exemple.

La combinació *l'hi* que com a equivalent de *li-ho* és incorrecta, existeix en català, però amb distinta valor. No cal dir que aquest fet tot sol ja justificaria que fos bandejada en casos com el que hem presentat.

MARIA A. PASCUAL.

londres - ascot - estiu de 1930

v e s t i r - s e

L'ull és l'objectiu que impressiona la vida a la nostra ànima. Jutjarem segons veurem. La visió es l'element més eficaç de la impressió.

Les noves generacions, època de cinema, aire lliure, saben veure més, donen importància a l'expressió plàstica. Nosaltres serem vistos segons ens presentarem. Saber-nos presentar és saber vestir. Segons ens vestim serem judicats.

El tò, la qualitat de les ciutats depèn del vestir dels ciutadans. L'home com més civilitzat més vestit. De primer, més vestit en quantitat, després, més en qualitat, més en selecció. Les noves generacions tenen una gran civilització en vestir: per això han desaparegut els vestits segle XVIII plens d'un excés de pintoresc, necessaris per una època menys lluminosa, menys sensitiva. Actualment es vesteix més rígid, es vesteix amb més tacte i calen les petites diferències per fer reaccionar el nostre gust més sensible.

Saber vestir: impossible cercar regles. Totes les regles són bones i totes fallen. Depèn del moment i de l'ambient. Depèn del lloc, de l'estat de l'atmosfera-gust. Vestir bé depèn de tants elements que totes les regles que s'han intentat establir són ridícules i estèrils, només capaces de produir figurins de basar.

¡O els ridículs consells del dictador de la moda que fan pensar en un mestre província de cinquanta anys enrrera!

Per vestir bé cal educar la sensibilitat i així enriquir el nostres mitjants d'expressió. Consultar després el bon especialista: barreter, sastre, joier, camiser, etc.

Vestir, una important arma, una difícil arma per moure'ns en la vida.

Vestir, el goig més noble de l'home, el que mes el dignifica.

JOAN

barcelona - hipòdrom - estiu de 1930

FRANÇA

EL "Times" de Londres subratlla el poc interès que causen a França les crisis ministerials periòdiques, tant o més endèmiques que la grip, — espanyola naturalment, — que ha fet aquest hivern una altra de les seves "celebrades" aparicions. Els diaris, amb uns comentaris llarguíssims de la situació política actual, prou miren d'interessar el públic, però a aquest els compra, si de cas, per llegir el relat d'un "beau crime" (per un "as" dels reportatges espectaculars) per saber qui és Miss França 1931, conèixer totes les seves perfeccions que potser li permetran ésser "Miss Monde 1931", i llavors, quin honor més gran no serà el de la Pàtria francesa que haurà produït un tal "espécimen" de bellesa universal. Si Miss França no és encara aquest any Miss Europa i després Miss Monde, veureu la gent més innocent d'arreu declarar-vos seriosament, — per "dépit patriotique" — que Miss França no ha guanyat el concurs de bellesa, perquè s'ha estimat més sa virtut que la glòria. Avui dia, "tout est du piston". Alguns l'aprovaran per la seva pretesa puresa intacta; altres li cridaran que "il est doux mourir pour la patrie" i que havia de sacrificar-se als alts interessos de prestigi de la Pàtria immortal. I serà així fins a l'any vinent, que noves esperances seran permeses i segurament Déu i la sort protegiran Miss França, vencedora per fi del torneig mundial de bellesa femenina en general i de belleses nacionals en particular.

Figureu-vos que l'altre dia s'em va dir que Catalunya no existia com a nacionalitat, ja que mai s'ha parlat de Miss Catalunya. Que els "pères conscrits" de la nostra terra catalana es posin a treballar de valent per descobrir el més bonic rovellonet del futur Estat Català: cal que ens fem conèixer del món seguint els consells d'una propaganda intel·ligentment moderna. Quan veurem Miss Catalunya elegida Miss Univers? — La porta queda oberta a totes les ambicions.

Aneu al cafè: escolteu els dos marxants de besses que discuteixen en aquell recó, fent grans gestos, cridant fort i demanant sovint consell al diari que comprèn per costum cada dia, i que van llegint, tot parlant, amb una delectació visible. Llencen un esguard despreciatiu i distret sobre tots els "comaratges dels diputats" salten amb una rialleta de contentament interior als escàndols de "l'affaire Oustric", cerquen amb una paciència

angelical si el diari no diu res, per altra banda, d'aquest dimoni femení i bancari que es diu Marthe Hanau: ha sigut durant tant de temps l'heroïna de llurs discussions! Uns dies un lladre en faldilles; l'endemà un màrtir del règim republicà, un altre dia "la fine mouche qui les roulait tous". Necessiten veure si es parla d'ella, si no ha fet de nou cap malifeta que farà treballar, suar, córrer els reporters, policies, obrers tipògrafs. Però no, no hi ha res sobre Mme Hanau; ha desaparegut de l'horitzó de l'opinió pública. La decepció és forta: no hi trobarem res més atraient que les banals dissertacions sobre l'abcés del règim, que els discursos en sèrie dels elegits de la nació? Si, vet aquí les paraules d'un ministre, que té més saliva que els altres. Clama justícia i vol una protecció eficaç de l' "épargne

française". Vitupera contra Oustric (malgrat que tothom sàpigui que coneix l'olor captivant del diner del banquer caigut), diu que tota la nació, que és sana al mig de la corrupció d'alguns energúmens, s'ha aixecat com un sol home davant dels seus crims d'indignació i

l'ha delegat per restablir el dret dels febles dels "petits épargnants".

Després els veurem llegir amb avideses desconcertant les més inversemblants noves, entusiasmar-se per saber si Maurice Chevalier no vol tornar a ésser una espècie d'ambaixador extraordinari i molt important als Estats Units, parlar un poc d'esports, cinema i teatre i per acabar, escoltar la filosofia reial i pessimista de qui els diu: "Els nostres respectables diputats volen formar una majoria indestructible a la Cambra: veurem si el nou govern passarà el cap difícil de la seva presentació, (i de la primera interpel·lació diem nosaltres per

un amic polític, és a dir un "enemic íntim" que plora de ràbia de no ésser ministre.

Tardieu, resumint en part els defectes i qualitats nacionals, és sempre l' "outsider" afavorit del públic mitjà du "Français moyen". I en parla com d'un bon equipier de la nova selecció nacional que lluitarà en un match amical contra els socialistes francesos:—Blum, el gran dilettante Blum, diu de tú, a 3 o 4 eminents adversaris polítics, que diatriba a la Cambra violentament contra tots, — i que un cop passada la porta de l'Elisi és l'home més aristocràticament capitalista i d'una conversa més subtil, preuada per tots els que el coneixen, amics i enemics.

AGUSTÍ CHALAU

Mulhouse, març 1931

HOCKEY

els esports

El Barcelona a la final del Campionat Peninsular

Mentre l'equip de futbol del Barcelona no aconsegueix pas massa brillants resultats, el de hockey s'ha anat afermant cada dia més, i ha aconseguit eliminar tots els equips que li han estat oposats en aquest campionat d'Espanya, fins a arribar a finalista amb el València. I s'ha vist obligat a anar a jugar en el mateix camp dels adversaris, on ha demostrat la seva superioritat damunt d'aquest, malgrat de l'empat a un gol, que no reflecteix ni de molt la diferència de classe dels dos equips.

El Barcelona, excessivament confiat en la seva superioritat (mal que sembla que sigui exclusiu del club blau grana) començà el partit sense emprar-se a fons. Això encoratjà els valencians els quals obligaren als barcelonistes a fer una reacció formidable, la qual però, no donà fruit, i acabà la primera part sense haver-se marcat cap gol.

A la segona part continuà la pressió barcelonista, que culminà en el primer gol, marcat per Brull. Els valencians es llençaren llavors a un desesperat atac, i Alívan marcà l'empat.

Amb aquest resultat acabà el temps reglamentari, i amb tot i haver-se prorrogat el partit fins a fer-se ben fosc, l'empat no s'alterà.

Pròximament s'ha de jugar al mateix camp el partit de desempat, del qual esperem una brillant victòria del Barcelona. I la desitgem, perquè contribuirà molt a propagar aquest esport tan poc popular aquí a Catalunya, i perquè l'equip blau-grana de hockey s'ho té ben merescut, amb el brillant esforç realitzat aquesta temporada.

R. MASÓ.

LES CIÈNCIES

FANTASIES LLUNARS

Som a les set de la tarda del dijous Sant: baixant pel Passeig de Gràcia sobre la cúpula de càn Cabot el cel atreu les mirades de tots els transeünts: hi ha eclipsi. Una petita part de la lluna brilla ja amb el color argentat, mentre que l'altra està ennegrida com una cara de carboner. Se'n deü donar una vergonya! No és estrany, doncs, que els núvols, que havien tapat el cel la major part del dia tornessin a espesseir-se i l'embol callessin piadosament.

Els eclipsis són una de les conseqüències més interessants dels moviments rotatoris de la terra i la lluna; quan hi ha eclipsi de sol és que la lluna s'ha interposat entre ell i la terra; això passa, com és natural, de dies, i la part visible de la lluna serà, precisament la part no il·luminada. La lluna serà «lluna nova». Si l'eclipsi és de lluna, és que aquest astre travessa el con d'ombra que la terra (com tots els planetes i astres no lluminosos) projecta a l'espai; la lluna ha d'ésser sempre «lluna plena».

Aquestes condicions serien suficients per elles soles si el pla de rotació de la lluna coincidís amb el de l'eclíptica; aleshores els eclipsis serien absolutament vulgars: n'hi hauria un de sol i un de lluna cada 28 dies. Però els plans de rotació de la terra i de la lluna formen un angle de més de 5° i l'ombra que una d'elles projecta a l'espai passa habitualment per sobre o per sota de l'altra. Només quan la lluna es troba molt a prop del punt d'intersecció de les dues òrbites, l'eclipsi es produeix.

Els eclipsis de sol poden ésser totals, parcials o anulars, segons que

desaparegui tot el disc solar o només una part lateral o central d'ell. Perquè hi hagi un eclipsi total o anular cal que els centres dels tres astres estiguin en una mateixa direcció.

Es curiós de remarcar les diferències que hi ha entre un eclipsi i un altre, o, en un mateix eclipsi, entre un espectador de Barcelona, per exemple, i un hipotètic habitant de la lluna. No cal dir que quan hi ha eclipsi de lluna, a la lluna hi ha eclipsi de sol; amb la particularitat que mentre a la terra els eclipsis de sol són només visibles en una petita part de la seva superfície, a la lluna (degut al major volum del con d'ombra de la terra) pot haver-hi eclipsis de sol visibles, fins i tot, de tots dos pols a l'hora.

Quan hi ha eclipsi total de sol aquest astre ens és completament amagat: en canvi podem veure sempre la lluna, encara que l'eclipsi sigui total, perquè no hi ha cap altre astre entre ella i nosaltres: és només que passa per una zona d'ombra.

No hi ha eclipsis anulars de lluna: la seva distància de la terra és massa petita; en canvi des de la lluna tots els eclipsis de terra són parcials o anulars. Això segurament els treurà grandiositat, ja que, al revés del que pugui semblar a primera vista, el tamany aparent de la terra vista a ull nu des de la lluna és *el mateix que el de la lluna vista des d'ací*: (la apreciació de la distància que és completament necessària per comparar i conèixer tamanyessent impossible en passar d'un cert límit).

Els eclipsis devien impressionar fonament els homes primitius: no en va són els fenòmens celestes més espectaculars. No obstant, no han pas quedat reduïts al paper d'auguris més o menys calamitosos: la ciència actual els deu els més importants descobriments astronòmics. En direm alguns:

Moltes estrelles opaques no haurien sigut mai conegudes per nosaltres si no ens haguessin privat alguna vegada la llum d'altres estrelles vives posades a llur darrera; i si bé alguna vegada el càlcul sol hauria bastat per conèixer-ne l'existència, l'excés de treball que comporta aquest procediment, si més no, no és gens menyspreuable.

Les ocultacions han servit per demostrar la inexistència d'atmosfera i d'aigua a la lluna. Si hi hagués atmosfera, les estrelles desapareixerien paulatinament darrera el disc llunar, per la refracció cada vegada més gran que els seus raigs sofririen, i no pas bruscament, netament com fan ara. No havent-hi atmòsfera tampoc no hi pot haver aigua, perquè es

volatilitzaria immediatament, i el nostre satèl·lit apareixeria perpètuament envoltat de núvols.

Els eclipsis de lluna han fornit una demostració ben curiosa de l'esfericitat de la terra: en *tots* ells, sigui la que es vulgui la nostra posició, s'ha observat que l'ombra terrestre és *circular*: només en un cos esfèric es pot donar aquest fenomen.

El sol tindria en la seva brillantor un vel impenetrable si les interposicions de la lluna entre ell i nosaltres no ens l'escorressin — oh paradoxa! — una mica. Així s'han pogut conèixer i estudiar la cromosfera i les protuberàncies solars. Modernament han permès, sembla, comprovar una arriscada teoria: han permès *pesar la llum*.

La llum en entrar en un camp de gravitació és desviada del seu camí, desviació molt petita per raó de la seva velocitat: però apreciable en un camp prou potent com el del sol, el més intens i extens que tenim a «disposició». Així s'ha vist que la distància aparent entre dues estrelles era major quan hi havia el sol entre mig, degut precisament a la desviació que llurs raigs sofreixen, semblant a la que produiria la refracció.

Hi ha també eclipsis de planetes, i, en els que tenen més d'un satèl·lit, eclipsis de l'un per l'altre. Això deu poder produir una pila de combinacions vistoses; abans de la caiguda — en eres geològiques — de les altres tres llunes que diuen que la terra tenia, devia ésser una cosa molt divertida; però pobretes, com eren petites es van assecar, i esquarterar i morir molt depressa, i, partides a troços, van caure a la terra, entorn de la qual giraven.

La lluna actual presenta símptomes alarmants de tenir una fi semblant; bé podria ésser també la fi del món si no hem trobat abans manera de demanar als habitants de Mart — el rival de la lluna pels «poetes» moderns — una mica d'hospitalitat.

PAU PI.

EL PROBLEMA MONETARI ESPANYOL

(acabament)

Hem vist, doncs, que tenim un problema monetari que demana una solució urgent. Com més temps passa, més greu és el problema. A l'any 1928 i a principis del 29, en efecte, no havia prèns encara proporcions tant greus com d'ençà de la caiguda de la Dictadura i especialment des de la passada tardor.

Repasant la premsa estrangera, hom remarca immediatament la estranyesa i fins la indignació amb que comenta la situació monetària espanyola. No arriben a comprendre com Espanya, un país que — repetim-ho — està en condicions molt millors que la que tenien la majoria de països en els respectius períodes de canvi de política monetària, no hagi normalitzat encara la seva situació monetària, estabilitzant la pesseta.

En definitiva, quina és la solució única al repetit problema monetari, la que han acabat per adoptar tots els països i que avui ningú no discuteix?

La solució es funda en l'abandonament de l'anomenat bimetal·lisme i la implantació del Patró-or.

Es sabut que a Espanya està en vigor el bimetal·lisme. Avui dia, aquest sistema està completament desacreditat. El bimetal·lisme, consisteix en admetre com a garantia de paper moneda, l'or i l'argent indistintament, a base d'un valor fixe i determinat entre l'un i l'altre. Però com que l'argent — com tot altre metall, fora de l'or — té una valor inestable, aquesta paritat esdevé fictícia, resultant en definitiva que la única garantia real dels bitllets és l'argent. I com que el preu d'aquest metall vé patint des d'una sèrie d'anys una ininterrompuda baixa, i la relació de l'or i l'argent de què abans hem parlat, és calculada a base d'un valor d'aquest darrer metall molt superior a l'actual, es dedueix que la garantia de la nostra moneda varia de dia en dia segons la cotització de l'argent.

Amb el monometal·lisme a base de l'or—o simplement el patró or—tots aquests defectes queden atacats de soca i rel. Com que el valor de l'or és sempre fixe, la cotització d'una moneda que tingui com a garantia l'or, conserva en conseqüència un valor uniforme.

Naturalment, de la quantitat d'or que el Banc d'Emissió es compromet a pagar per cada unitat monetària, dependrà el valor que en el futur tindrà la divisa en qüestió.

En el cas de la pesseta, hi ha partidaris de retornar a la paritat legal actual (0'29 grams d'or per pesseta), és a dir a una cotització de 5'18 pesetes per Dòlar, i n'hi ha que creuen que s'ha de consolidar una part de les pèrdues que ha experimentat. La primera solució, presentaria seriosos inconvenients; entre altres, provocaria una baixa general de preus, que ocasionaria una crisi general, particularment en els sectors que es dediquen a l'exportació. Aquest ha estat el cas de diversos països com Anglaterra i Itàlia, que, moguts per un malentès concepte de prestigi, s'han proposat revaloritzar en part o totalment les respectives monedes. Ben car ho han pagat.

En canvi la segona solució — portada al just terme, naturalment — ens evitaria tots aquests mals. L'estabilització s'ha de fer de manera que cap sector del país — ni els productors, ni els obrers, ni els capitalistes — es donguin compte de que s'hagi efectuat aquesta operació, és a dir, que no alteri l'ordre corrent de la vida econòmica i financiera.

La segona teoria que hem assenyalat, que en el nostre país tenia temps enrera un gran nombre d'adversaris, avui és admesa gairebé per unanimitat. Els trastorns produïts últimament per la greu inestabilitat així com la forta depreciació que ha sofert la pesseta, han fet perdre totes les il·lusions als que esperaven tornar-la a dur a la paritat.

Tant de bò tinguem ben aviat al nostre país un règim monetari definitiu. Tan de bò quan aquestes ratlles vegin la llum, siguin ja inoportunes, perquè el problema monetari estigui resolt.

El dia que així sigui, podrem mirar l'esdevenidor amb més confiança, perquè podrem sentar les bases de la nostra estructuració econòmica amb una fermesa molt més gran.

MANEL PALOU.

febrer de 1931.

NOTES D'ART

per R. S. B.

Aquest mes hem de parlar en primer lloc del Concurs "Barcelona vista pels seus Artistes" que ha estat un èxit superior en certa manera al que s'esperava: encara que falten alguns pintors de nom, que potser han cregut que no era per a ells un concurs de caire popular, en canvi molts dels que hi han prèss part han superat llurs anteriors actuacions; entre aquests, i en primer lloc, citarem a Boch-Roger guanyador del premi Cambó, que amb aquest quadre ha donat un gran pas endavant en la seva vida pictòrica; perfeccionant i suavitzant el seu estil una mica barroer li ha donat més realitat i més vida.

Aquest mateix autor té dos quadres més, però inferiors al premiat i semblats a la seva anterior producció.

Junyent, guanyador del premi de l'Ajuntament amb una obra com les que ens té acostumats a veure, si bé inferior a la d'en Boch-Roger.

Hi ha un tercer, que al nostre entendre està a l'altura dels primers premis i és el pintor Labarta.

●

Rafael Llimona ha exposat a la Pinacoteca les obres d'aquest any i creiem que pot arribar a ésser un dels millors dels nostres paisatgistes moderns. Avui dia encara té els colors bruts i en els seus quadres tots fets al capvespre, hi falta llum; en canvi tenen una atmòsfera esplèndida, sobretot els paisatges estan molt ben constituïts; no tant les figures, entre les quals, però, sobressurt el cap de nena (Retrat).

A la Sala Parés, aquests, dies hi ha hagut el Saló dels Evolucionistes: cal remarcar un paisatge d'en Rafael Llimona que potser es el millor que ha fet aquest pintor, que ja hem citat anteriorment; una figura d'en Sisquella a l'altura de les seves produccions (que ja es dir prou) unes flors d'En Serra fetes amb traça però poc importants; com a escultures ressalten un bust d'En Fenosa i un cap d'En Rebull.

A la Sala Llibre han exposat dos pintors valencians Pere Sanchez i Genard Lahuesta; tan aquests dos com el que temps passats ho féu a la Sala Parés (que era superior a aquests) son massa semblants, és una pintura per decorar, massa poc viscuda; del primer, superior al segon, ens agradaren El bon pescador i Maria dels bons vents.

A la Pinacoteca l'Iu Pasqual ha exposat uns paisatges olotins, dintre el seu estil de sempre; a can Busquets hi hem vist unes flors i unes figures d'en Marquès Puig, algunes molt bé de composició, de color i de llum.

F R A S E S

Quan els forts s'empenyen a tenir raó, ¡pobres dels dèbils!

L'intent de perjudicar al pròxim, sol canviar-se amb el nostre dany i la nostra ruïna.

Es segur que no s'escaparan del diví càstic, els que violàren les lleis de la santa amistat.

L'home prudent desprecia el diner per a salvar la vida.

No valen bones respostes quan el desig de perjudicar neix d'un cor pervertit.

ISOP

PRISMES no es fa responsable dels treballs dels seus col·laboradors.

LLIBRERIA DARNÉ

santa anna, 21 - barcelona - telèfon 12654

Llibres d'ensenyament primari

Dipòsit general de les obres

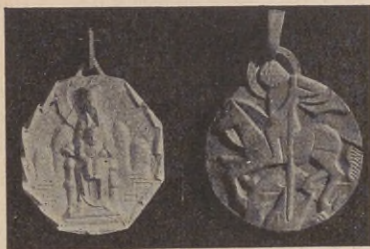
DALMAU CARLES PLA, S. A.

Material escolar

MECCANO PATHÉ-BABY

vegeu-ne demostracions a la

LLIBRERIA DARNÉ

joies

argenteria

perles

r. s u n y e r
corts catalanes, 660
b a r c e l o n a

brillants

esmalts

FAIANÇ CATALA

CORTS, 615 - TELÈFON 12674

Bomboneres amb dolços per a
bateigs i casaments.

Presentació exquisida

CICLES MOTOS ESPORTS

RECAMBIS I
REPARACIONS

A. SANROMÀ

BALMES, 62
TELÈFON 12303

BARCELONA

ACCESORIS I RECAMBIS
PER AUTOMOVIL

DOMINGO M. DAGNINO

PROVENÇA, 229
BARCELONA

VENTA UNICAMENT AL MAJOR.

BRONZES D'ART
FERRETERIA I METALLS PER A OBRES
LÀMPARES
INSTAL·LACIONS AIGUA I GAS

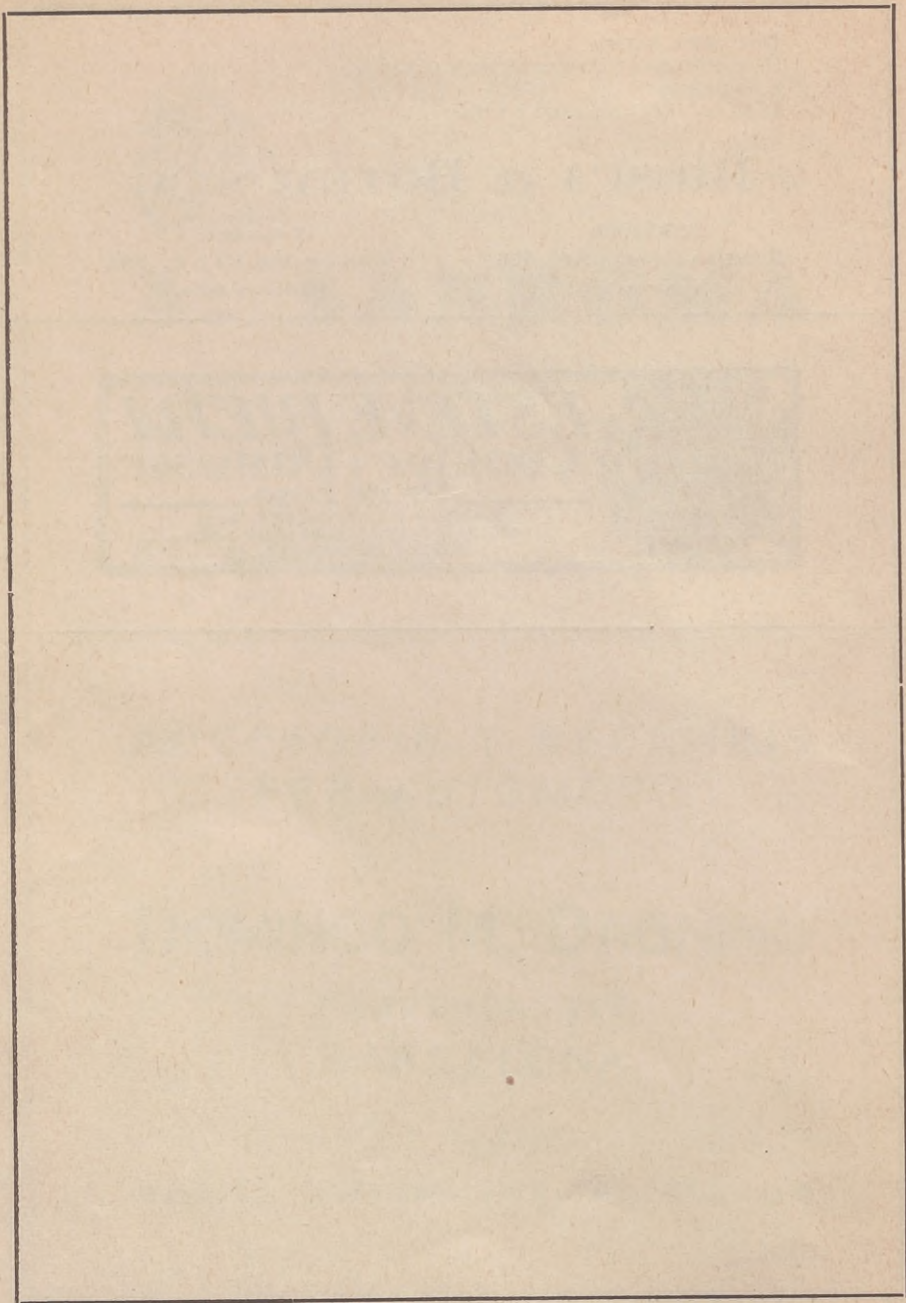
BIOSCA & BOTEY, S. A.

VENDES:
RAMBLA CATALUNYA, 129
TELEFON 73536

TALLERS:
ROGER DE FLOR, 189
TELEFON 50204

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser
Pa de Luxe
RAMBLA D CANALETES, 9 i 11
CARRER D MALLORCA, 307 i 309
PORTAL DEL ANGEL, 18

MAGATZEM DE MERCERIA, PELLETERIA
I NOVETATS

Fill de J. BOFILL

Casa fundada l'any 1875

Via Laietana, 28

Telèfon 25017

Agència JAVIS
JURÍDICA - ADMINISTRATIVA
COBRAMENT DE CRÈDITS

Consultes jurídiques, Tramitació de tota classe d'affers en centres oficials, Administració de
finques, Certificats, etc. etc.

DIRECTOR
MARC-AURELI VILA COMAPOSADA
Agent de negocis

ASSESSOR JURÍDIC
J. M.ª SABATA ANFRUNS
Advocat

VIA LAIETANA, 13, 2.º 2.ª :: TELÈFON 16598

SASTRERIA AMERICANA

Novetats per a trajos a mida.

Confeccions per a senyors i nens.

Especialitat en trajos per a Comunió.

Ronda de Sant Antoni, 9